

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

s názvem "**Bobrovití (Castoridae, Mammalia) ze spodnomiocénní (MN 3) lokality Ahníkov**"
autora **Bc. Romana Šmejkal**a pod vedením školitele **RNDr. Stanislava Čermáka, Ph.D.**

Práce je představena na 115 stranách (10 stran textu a 14 stran příloh). Je rozdělena do 9 samostatných kapitol a příloh reprezentovaných 2 přílohami s 5 tabulkami. Součástí práce je i 1 tabulka a 31 obrázků.

Práce se věnuje zpracování bohatého fosilního kosterního materiálu (388 vzorků) různých zástupců čeledi bobrovitých ze severočeské lokality Ahníkov. Jejich osteometrické a morfologické zpracování a využití výsledků k taxonomické analýze a determinaci přítomných taxonů. Svoji náplní odpovídá jak názvu ta i zadání práce.

Rozčlenění práce je víceméně tradiční a názvy kapitol odpovídají svému obsahu. Co se týče zastoupení kapitol je práce kompletní a odpovídá obsahu. První tři kapitoly nám uvádějí práci v rámci obecného úvodu (Kapitola 1), kde autor dává definici bobrovitých, jejich časový a geografický rozsah, ekologii a zastoupení v ČR, dále kapitolou o cílech práce a kapitolou s literárním přehledem zpracovávané problematiky. Zvláště ve třetí kapitole je poměrně velký zmatek ohledně formátování citací prací a jmen autorů jednotlivých taxonů. V následujících kapitolách se tento stav ale již ustaluje a je mnohem přehlednější. Čtvrtá kapitola je zaměřená na geologické podmínky lokality, historii výzkumu, stratigrafii. K tomu byla využita především všeobecná rešeršní literatura. Součástí této kapitoly je trochu nestandardně i zpracovávaný materiál, který je tradičně prezentován samostatně nebo spolu s metodikou, která navazuje jako nová kapitola. V ní jsou uvedeny: terminologie dentálních struktur, způsoby měření zubů a čelistí, způsob záznamu fotografických dat a seznam použitých zkratk (i když někdy nešťastně vysvětlených). V kapitole Výsledky autor podrobně popisuje morfologii kostí a zubů a zapracovává i ontogenetické změny na těchto vzorcích. Velmi důležitou je pak kapitola Diskuse, v které je rozsáhle srovnáván nalezený materiál s bohatými literárními údaji. Toto srovnání vede ke konečné determinaci fosilních nálezů a jejich zařazení do fylogenetického obrazu evropských bobrovitých. Následují již jen přehledný závěr se shrnutím získaných poznatků a seznam literatury, který obsahuje přes 180 položek. Přílohy reprezentují tabulky se seznamem nálezů a nejdůležitějších měření.

Silnou stránkou práce je kapitola o vlastním zpracování materiálu a jeho vyhodnocení (diskuse). Z vlastní zkušenosti vím, jak je to úmorná práce, vyžadující velké soustředění. Těchto dat je opravdu dostatečné množství a vedou k relevantním závěrům. Bohužel tento výkon je trochu dehonostován výslednou prezentací výsledků. Přes pečlivé zpracování dat a jejich vyobrazení pomocí přehledných bodových grafů a kvalitní obrazové dokumentaci nejsou vždy správně provázány obrázky s odkazy v textu.

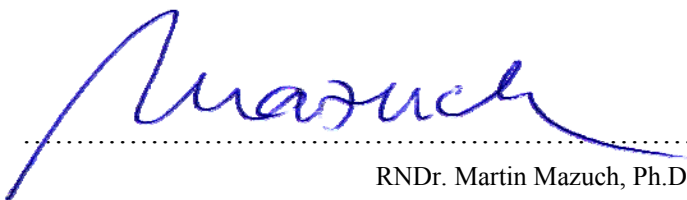
Text práce je na dnešní dobu gramaticky korektní, i když k drobnějším přehlédnutím občas došlo. Mnohem horší je občas stylizace, zvláště místy velmi specifický slovosled, který pak vede i k velmi složitému chápání myšlenek autora. Přesto má text ve většině práce logickou stavbu a je přehledně členěn. Terminologicky je autor sice na výši, ale drobná přehlédnutí se občas vyskytnou (použití koncovky -id u dentálních struktur horní čelisti, konkávní struktury jako fossy vystupují, anterior-posterior místo mesial-distal atp.) Samostatnou kapitolou je používání latinských termínů, které občas autor skloňuje jindy je nechává v nominativu.

Obrazová výbava práce je poměrně kvalitní a adekvátní, ale u 20 obrázků není uveden autor (kdo fotografoval, kreslil?). To se týká hlavně popisu jednotlivých zubů a čelistí v kapitole 6. Horším prohrěškem proti bontonu je ale neodpovídající odkazy v textu na obrázky (téměř všechny odkazy na stránkách 44–46).

Autor prostudoval relativně velké množství jak historické, tak moderní literatury (cca 185 kusů). Je dostatečně kompletní a odpovídající k účelu a tématu diplomové práce. Bohužel došlo k několika disproporcím mezi odkazy v textu a seznamem použité literatury. Větší část je způsobena překlepy jmen nebo roků (Dehm-Dehmm, Meyer-von Meyer, Korth- Kortha, Lyshev-Lytshev, Mayhew-Mathew, Giersch-Giersch, Seehuber-Seehuber), další nepochopitelné používání koncovky -ová nebo změna jména autora/ky po svatbě (občas vynecháno rozšíření o jméno partnera) až po faktické opominutí některých odkazů v seznamu (Ginsburg 1977, 1981; Sulimski, 1964). Samostatnou chybou jsou nepřesné citace – v textu Sierra et al., 1990, Ginsburg et al., 2000 a Sach & Heizmann, 2001 (ty se opakovali mnohokrát). Seznam použité literatury ne úplně respektuje abecední pořadí jmen autorů.

Práce jako celek je však velmi přínosná, protože v ní bylo zpracováno velké množství materiálu a přispěla k upřesnění vztahů některých rodů čeledi bobrovitých v středo- a západoevropském prostoru. Chci věřit, že autor pracoval pečlivě, i když na každé kapitole je vidět, že ze začátku se "rozjíždí" poměrně těžkopádně, ale postupně se zlepšuje. Nejvíce kvalitu práce snižují formální chyby (hlavně citace) a někdy těžkopádné popisy dentálních a čelistních struktur. Také závěrečná editace byla asi trochu uspěchaná, protože by jinak některým výše zmíněným chybám šlo předejít. Celkově práci hodnotím jako dobrou.

V Praze 1. června 2018

RNDr. Martin Mazuch, Ph.D.

Dotazy na autora:

Na grafech (obr. 23-30) je vyznačen polygon, kde by se měli vyskytovat hodnoty sledovaného taxonu. Jakou metodou se docílilo tohoto konkrétního tvaru?

Ukažte mi metafossetid na P4?

Jaký je rozdíl mezi os mandibulare a ramus mandibulae?

Jak se vyvyšuje foramen?

Co je myšleno popisem, že se zuby uklánějí ventrálně k linguální straně?

Jaký je rozdíl mezi horními moláry neabradovaných a abradovaných jedinců?